

- (c) 70,381 lbs.
- (d) (1) To liquidate stocks of silk which had accumulated to the extent of 1,00,000, lbs. costing more than Rs. 45 lakhs.
- (2) To reduce interest charged on the capital invested.
- (3) To avoid further increase in the cost of production of silk.
- (e) No.

BUDGET ESTIMATES FOR 1961—62.

DEMANDS FOR GRANTS DEBATE—Contd.

MR. SPEAKER.—Further discussion on the voting of Demands for Grants for 1960—61. I call upon the Hon'ble Minister for Public Works to reply to the debate.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಎರಣ್ಣ ಗೌಡ (ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎಡ್ಯುಕೇಶನ್ ಇಲಾಖೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎದರುಪಕ್ಷದ ಸ್ನೇಹಿತರಾದರೂ ಕೆಲವು ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅನ್ಯಥ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಅವರವರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲರುವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅದರಿಂದಾಗಿ ಕೆಲಸ ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲೆಯೂ ನಡೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು, ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಎಡ್ಯುಕೇಶನ್ ಕಾಮಗಾರಿ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಪೂರೈಸಲೇ ಇಲ್ಲ, ತರೀ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪು ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಏನೇನೂ ಕೊಟ್ಟೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ತರ್ಕಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನೇ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎರಣ್ಣನವರು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರುಗಳು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮೆಂಬರುಗಳೇ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೆಂಬರುಗಳಲ್ಲ ಬಹುತೇಕ ಮಂದಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ನೀಡಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿ, ನೋಡಿದವರಿಗೆ, ಇವರಿಗೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಕಂಡು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಹಾಗಾಗಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ಒತ್ತಾಸೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗಾಡ)

ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದವನು, ಅವನನ್ನು ಕಂಡು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದು. ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಂದರೂ ಕೂಡ, ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಾಗಲಿ ಬೇರೆಯವರಾಗಲಿ, ಅವರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮಾತಾಡಬೇಕು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯ ಮನೋಭಾವ ಏಕೆ ಬರಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯ ಮಾತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಟಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡ್ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಾಗಬಾರದೆಂದೇನೂ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಮಧು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಲು ನಿರ್ಬಂಧನೆಗಳಿಗೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕು. ಅದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಸೇರಿದುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗುತ್ತೀರಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗಾಡ.—ಅವರು ಹೇಳಿದುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರ ವಿಷಯ. ನೀವು ಬೇರೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದಿನ ಹಳ್ಳಿಯ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪನವರು, ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಸರ್ಕಾರ ಪಕ್ಷಪಾತ ನೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಜುರಾಸ್ತಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಅವನನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ...

ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ.—ಜುರಾಸ್ತಿ ಹಾಕಿದ್ದುದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗಾಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ನಾನೇ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲಸದ ವಿಚಾರ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಕೆಲವು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿ, ಕೃಷ್ಣಾ, ಗೋದಾವರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೋಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಾವು ಉಪಯೋಗಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಉಳಿದಿರುವಾಗ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಭಾಗ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಇಂದಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಒಂದು ನೇಳೆ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆ, ಎಂದರೆ, ಯಾವ ಯಾವ ನದಿಯ ನೀರು ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ನಮಗೆ ಸೇರಬೇಕೋ

ಅಷ್ಟು ನಮಗೆ ಸಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ, ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಗೆ ಗೊರೂರಿನ ಹತ್ತಿರ ಕಟ್ಟುವ ಅಣೆಯ ಎತ್ತರವನ್ನು ಏಕೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಭಾಗದ ಜನರು ತಮಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರಿಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಮೊದಲು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಇಚ್ಛೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಹಣ ಕಾನೀನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ಅಡಿ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಆ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದು ಆಶೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳುವ ಭಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ.—14 ವರ್ಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—1924ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ. ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ, ಹೇಮಾವತಿ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟೇಗೌಡ.—ಹೇಮಾವತಿ ಎಡ ನಾಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—45 ಮೈಲಿ ಎಸ ನಾಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—Original height ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ resived height ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಉತ್ತರೋತ್ತರ original height ಗೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ನಿರನ್ವಿತ್ತಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಳೇನರಸೀಪುರದ ಹತ್ತಿರ ಕಡಬದ ಹೊಸಹಳ್ಳಿಯ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ, ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪನವರು ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಕೂಡ, ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಅಷ್ಟು ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಪ್ಪನವರೂ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿ, ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆದು, ಅದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ.

Sri U. M. MADAPPA.—Government have not taken the initiative to organise Co-operative societies. That was why it failed and not because people were not interested in it.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ನಾನು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಮಾಡಿ, ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹನಸೋಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿದೆ, ಅದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ, ಅವಶ್ಯಕವಾದರೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ಮಾಡಿಸಲು ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ)

ಇದು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ, ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ? ಸರ್ಕಾರ ಮಂತ್ರ ಹಾಕಿದರೆ ಮಾವಿನಕಾಯಿ ಉದುರುವುದಿಲ್ಲ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿಶಃ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಶನ್, ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಶನ್, ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಶನ್ ಎಂದು ಹೀಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗವಿದೆ, ಅವುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅನಂತರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪನವರು ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಶನ್ ವಿಚಾರಹೇಳುತ್ತಾ ಸಂಚಾರ ಸಾಕರ್ಯದ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು 15 ವರ್ಷ ವಾದಂತರವೂ ಒಂದು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ ಕೇರಳಾಪುರದ ರಸ್ತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಳಾಡಿಕೆತ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರವೂ ಮತ್ತು ರೋಡ್ ಸೆರ್ವಿಸ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರವೂ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯ ಭೇಗ ಮುಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಅವರಲ್ಲ ಹೇಳಿ ಕೊಂಡಿರಬಹುದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಬಿಲ್ಲು ಪಾಸಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆಯೆಂದು ; ಕಾರಣವಿದ್ದರೆ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಏನ, ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನಿಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾಸಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸ ಭೇಗ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಸಹ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾಳೆಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಟ್ಟಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೇ. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಟ್ಟಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಾನೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸುರಪೂರ್ ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಶರಾವತಿಯ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಡೆಯದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುರಪೂರ್‌ರವರು ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೇ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರೂ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಒನ್-ವೆ-ಟ್ರಾಫಿಕ್ ತರಹ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ಬರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಡೆ 100-150 ಎಕರೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ರೈತರು ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಇಂಥ ಕಡೆಯೇ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ; ಅವರು ಹೇಳಿದ ಕಡೆ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಶಾಖೆಯವರು ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಜಾಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಅನೇಕ ತಕರಾರುಗಳಿವೆ. ಈ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು

ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ಧಾನವಾಗಿದೆ ; ಅದಷ್ಟು ಭೇಗ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಮನೋಭಾವವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸೂರ್‌ಪೂರ್‌ರವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸುರೇಪೂರ್‌ರವರು ಆಸ್‌ಫಾರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರ್‌ವರ್ಕ್ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಸೇತುವೆ ಬೇಕು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಸಿದರೆ ಚರೋ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಸ್ತೆ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಂದು ಕಡೆ ತಕ್ಷಣ ಹಳ್ಳ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಕೊನೆಯಾಗಿ ಬಿಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ, ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀರಾಬಾಯಿ ಪಾ.—ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕಾನ್‌ವೇನ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಸ್‌ನ ಆಭಾವವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಕೆ. ಎರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಶನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ, ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಬಂದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಿಜಾಪುರ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ರೋಡ್ ರೋಲರ್ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುರೇಪೂರ್‌ರವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ ಆ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ 10 ಸ್ಟೀಮ್ ರೋಡ್ ರೋಲರುಗಳೂ, 4 ಡೀಸಲ್ ರೋಡ್ ರೋಲರುಗಳೂ ಇವೆ. 10 ಸ್ಟೀಮ್ ರೋಡ್ ರೋಲರುಗಳ ಪೈಕಿ, ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಖಾಕಿರಿಯಲ್ಲಿದೆ ; ಅದು ಸ್ವಾಪ್ ಮಾಡುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಒಂದು ರಿಪೇರಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಆದರೆ ಇನ್ನು ಏಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ.

(Interruptions)

MR. DEPUTY SPEAKER.—I leave it to the Hon'ble Minister to yield or not.

SRI H. K. VENRANNA GOWDH.—It would be in a way convenient to me because once again I need not answer all the points raised, in the course of my reply. Then and there I want to convince the member, otherwise I have got to note down such suggestions here and reply.

ಏಳು ರೋಡ್ ರೋಲರುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ. ಡೀಸಲ್ ರೋಡ್ ರೋಲರುಗಳ ಪೈಕಿ one requires heavy repairs and the other three minor repairs ಒಂದೇ ಒಂದು ರೋಲರು ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಚಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೋಲರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯಿಸಿರ ಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ : ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿರಿ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಾಗಲಿ ತಕ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಕೆಲಸ ದಳವಾಡವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೇ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅಂದಾಜಿಗೆ, ಯಾವ ಯಾವ ವರ್ಗದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಮಿಷಿನ್‌

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಕೆ. ಎರಣ್ಣಗಾಡ)

ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ, ಉಗರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಯಾ ತರಗತಿಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಮೊಬಲಗಿನ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮಾ ಗಳಿ ಇದೆಯೋ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ, ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿ ಹತ್ತಿರ ಇಂಡಿ-ಚರ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ 1,73,607 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜು ಬಂದಿದೆ; ಮಂಜೂರಾತಿ ಆದ ಕೂಡಲೆ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

2-30 P.M.

ಇನ್ನು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಹಾಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಧಾನ ವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವೇನು ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಸಂದೇಹ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಂಥ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಸ್ಪದವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಈ ವಿಚಾರ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ನೀರೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಎಷ್ಟಿರತೋ ಅಪ್ಪನ್ನು ನಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಒಬ್ಬರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂತ ಸುರಪೂರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅಭಾವ ಆರೋಂದು ಕಡೆಯೇ ಅಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಅಭಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಅನಾನುಕೂಲವೇನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷ ಜನರು ಸ್ವಲ್ಪತಡೆದು ಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈಗ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೂ ಅಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೈಗಾರಿಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮೊದಲನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕ ಪವನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದವರೇನೂ ಮನಸ್ಸೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂತ ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಬೆಳಗಾಂ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ 57 ಮೈಲಿದೂರ ವಿದ್ಯು ಚ್ಛಕ್ತಿ ರೈಲಿನನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಬಾಗಲು ಕೋಟೆ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ 74 ಮೈಲಿಗಳೂ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಮುನ್ಸೀರಾಬಾದ್ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ 87 ಮೈಲಿಗಳೂ, ಬಾಗಲುಕೋಟೆ-ಬಿಜಾಪುರ್-ಮಹಲಿಂಗಪುರ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ 40 ಮೈಲಿಗಳೂ, ಪಾಪೂರ್-ಗುಲ್ಬರ್ಗ-ಹುಂನಾಬಾದ್ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ 56 ಮೈಲಿಗಳೂ-ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 221 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ರೈಲಿನನ್ನು ಹಾಕಲು 162 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಅಂದರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ 62 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಗದಗ್.—ಡಿಸೆಂಟಿನೇಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಕೆ. ಎರಣ್ಣಗಾಡ.—ಶ್ರೀ ಕುಬೇರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಡಿಸೆಂಟಿನೇಷನ್ ಇಲ್ಲ ಮಾಮುಡದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ತರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಫಾರಿನ್-ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜನ್ನು ದೊರಕಿಸಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿವು ಅಂತ ಇಷ್ಟು ಕೊಂಡರೂ ಆ ಡಿಸೆಂಟಿನೇಷನ್‌ಗಳು ನಮಗೆ ಬಂದು ತಲುಪುವುದಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ವರ್ಷ-ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಹಿಡಿಯುತ್ತೆ. ಇನ್ನೇನಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪು ಏನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ—1962ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ವೇಳೆಯೊಳಗೆ ಮುನ್ಸೀರಾಬಾದ್-ತುಂಗಭದ್ರಾ ಈ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಲ್ಲೋ ಪವರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳ

ಅಗುತ್ತೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿವೆಯಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೀಗ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಅರ್ಡರ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲ ಧರ್ಮಾರ್ ಹಾಕಿ ಆ ಮೂಲಕ ಈ ಪವರ್ ಸಿಕ್ಕೊಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಸಾಕಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಗದಗ್.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಈ ಎರೆಕ್ಕಿನಿಟಿ ಪ್ಯೂರಿಟಿ ಇದಾಗ್ಯೂ ಇಲ್ಲ ಧರ್ಮಾರ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇಷ್ಟೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಹೇಗಿರುತ್ತೋ ಹಾಗೇ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೇಕೆ ಇರಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿವೆ; ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿವೆ ಎಂದು. ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಈ ಅಭಾವ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಘಟಪ್ರಭಾದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಧರ್ಮಾರ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ.

Sri S. D. KOTHAWALE.—It is a very small one, Sir.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ. ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗರಾಜ್.—ಬಿಡಾರ್‌ನ್ನು ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ 61ಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಿಗೆ ಪವರ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅಲ್ಲ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಹೊತ್ತು ದೀಪಗಳಿವೆಯೇ ಎನಾ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ದೀಪಗಳಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೆ ಇನ್ಟೀಲ ಕಂಪನೆಯವರು ಹಾಕಿದ್ದು ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಈಗ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಹೊಸ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹಾಕಿಸಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಲ್ಲ ದೀಪಗಳು ಹಗಲೂ-ರಾತ್ರಿಕೂಡ ಹತ್ತುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡರು ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರೇನೋ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನೀಗ ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅಷ್ಟು ಸಮೀಕ್ಷಾರವಾದ ಉತ್ತರಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಇರಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಏನಾಗಬಿಡುತ್ತೋ ಎನ್ನುವ ಭಯ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂತ ಹೇಳಿದರು. ಅಂಥ ಉದ್ದೇಶವೇನೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸಲಹೆಯೇನೋ ಸೂಕ್ತವಾದುದೇ, ಅದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ಏನೋ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದು ಅನಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಎಂತ ಇಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಕರಾರ್‌ ವಾಯಿದೆ ಮುಗಿದುರುವುದರೊಳಗೆ ಅದರ ಏನುಕೂಲಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅವರ ಸಲಹೆಯೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳು. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದೇ ತಿಂಗಳು 27ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಮದ್ರಾಸ್‌ನ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಲು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೇನೂ ಧಕ್ಕೆ ಬರಲಾರದೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.— ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರವರವಾಗಿ ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡರು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾರೆ, ಚೈಲ್‌ಎಂಡ್ಸ್ ಜಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ ಆ ನಾಲಯಕಡೆ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನರಿಗೆ ಈ ಅನಾನುಕೂಲ ಈ ದಿವಸವೇನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದುದಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಈ ತೊಂದರೆ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ, ಅಲ್ಲ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈ ಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೈಗೊಂಡು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ನೀರು ಸೋರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸುಮಾರು 300 ಪಿಕ್‌ಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಮೊನ್ನೆತಾನೇ ಪಿಕ್‌ಗೆ ಸೋರಿಹೋಗತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ಆ ನೀರನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಕೆಲವು ಪಿಕ್‌ಗಳನ್ನು ಆಡರ್‌ವಾದರಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಿಕ್‌ಗಳ ಮೊದಲುಗೊಂಡು 10 ಸಾವಿರ ರೂ. ಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು 10 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳವರೆಗಿನ ಪಿಕ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯಿದೆ. 10 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾದ 1-2 ಪಿಕ್‌ಗಳ ಯೋಜನೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿದೆ. ಆ ಚೈಲ್‌ಎಂಡ್ಸ್ ಜನರಿಗೆ ಈಗ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆದಚೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀರು ಬಳಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬೇ ಇದ್ದರೆ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನ ಎಷ್ಟೇ ಆದರೂ ಸಹ ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಾರದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರು ತಮ್ಮ ಕಟ್ಟಿದ ಗದ್ದೆಗೆ ನೀರು ಹಾಕಿಸಿದ ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ನೀರು ಹರಿದು ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ನೀರು ಫೋಲು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ನಾನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನೀರನ್ನು ಜೋಷಾನವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸಿದನಂತರ— ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆದಕ್ಕೆ ನೀರು ಉಣ್ಣಿಸಿ ಆದಮೇಲೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ—ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ನೀರು ಫೋಲು ಮಾಡ ಬಾರದು. ಯಾಕೆಂದರೆ Tail-end ನಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರು ದೊರೆಯದೆ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನೀರಿಗಾಗಿ ರೈತರು ಅನೇಕ ಸಲ ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರೈತರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ರೈತರು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ನೀರು ಫೋಲು ಆಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. N. C. ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಇದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Sugarcane cess fund Division ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಟನ್ ಕಬ್ಬಿಗೆ ಆರು ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲು ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ಇಟ್ಟು, ಯಾವಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಈ ಹಣ ಬಂದಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮೀಷಿಯಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಡಿವಿಜನ್ನು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಹಣ ವೆಚ್ಚವಾಯಿತು, ಅದುದರಿಂದ

ಆ ಕೆಲಸ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಅದುದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇರಾಖೆ ಯವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಳುಗಳ ಕಿತ್ತಾಟದಲ್ಲಿ ಗೌಡರ ಮನೆ ಹೊಲವು ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದಕ್ಕೆ ಹಣ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿರಬೇಕು. ಈ ಪುಗರ್ ಸೆನ್ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ 40-50 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ ವಹಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ 10-12 ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಈಗ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್‌ಮಾಡಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಕಬ್ಬಿನ ಗಾಡಿಗಳು, ರಾರಿಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. Sugarcane Cess Fund ನಿಂದ 1,400 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಯ ದುರಸ್ತಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಒಂದೂವರೆ ಟನ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಗಾಡಿ ಮತ್ತು ಎತ್ತುಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿಿದ್ದರೆ ಒಂಥೂಮುಕ್ಕಾಲು ಟನ್ ಕಬ್ಬನ್ನೂ ಸಹ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಭಾರ ಹೇರಿಸುವ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಎಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ರಸ್ತೆ ಬೇಗ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ asphalt ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ದುರಸ್ತಿಗೇ ಹಣ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ 1,400 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ asphalt ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಡ್ಡೆಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಮುಂಚೆ ಸೆನ್‌ಫಂಡ್ ರೆಕಮೆಂಡ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಡ ರಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಜನರಲ್ ರೆವೆನ್ಯೂಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದ ರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಕಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವುದ ರಿಂದ ಇಂಥದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇದ್ದಲ್ಲೂ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಹಾಕಿದರೆ, ಬೆಂಗಾಡು ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಹೋಬಳಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಸುಮಾರು 30-40 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾರಾ ನೀರು ಮಂಡ್ಯ, ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಂತರ ಬರುವ ಸೋರು ನೀರು ಪಿಂಜಾ ನದಿಗೆ ಸೇರಿ, ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಮೂಲಕ ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ನೀರನ್ನು ಒಂದು ಪಿಕೆಆರ್ ಹಾಕಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ investigation ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಕೊಪ್ಪ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಳಾರಕೆರೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಆಡ್ಡಿಯಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಡ್ಡಿಯುಂಟು. ಕಾರಣಾಂತರ ದಿಂದ ಅದರ ಅಂದಾಜು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಯಾಗಬೇಕಾಯಿತು. ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಅದನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅವರ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿತ ಅಂದಾಜು ಬೋಳಾರಕೆರೆಗೆ ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ್ದಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಪ್ಪಣೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. Tail end lands ಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ನೀರು ಸಾಕಾಗದೆ ಬೆಳೆಯಾಗಲಲ್ಲ ವೆನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ, ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ತಪ್ಪಿ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿಯವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟುವವರು ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಮನೋ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆನ್ನುವ ಆಶಯವನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕವಾದ ಮಾತನ್ನು ಆಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ ರಸ್ತೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆ. ಡೆಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯವರೆಗೂ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆ. ಪಶ್ಚಿಮಕರಾವಳಿ ರಸ್ತೆಯು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದೊಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಜವಾದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಅವರು ಒಂದು ಅನುಮಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಮೂರುವರ್ಷಕ್ಕೆ 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಈ ರಸ್ತೆ ಎಂದಿಗಾದರೂ ಮುಗಿದೀತು ಎಂದು ಸಂದೇಹ ವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು.

Sri Y. MANJAYYA SETTY.—I said Rs. 65 lakhs.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—Even that figure is not correct. I may tell you that we have spent more or less a crore of rupees. ಒಂದುಕೊಟ್ಟ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ, ಬಹುಶಃ ಇನ್ನೆದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿ ಯುವುದರೊಳಗೆ ಈ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸವಾಗಬಹುದು. ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷ ಮುಂಚೆಯೇ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಆಶಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದಂಶವನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೊಸದಾಗಿ ಉದ್ಭವವಾಗತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಒಂದು ನಿರಾವರಿ ಉದ್ಯಮವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇರೇ ಕಡೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಸ್ಕೂಲ್, ರಸ್ತೆ, ಬಾವಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಇವುಗಳಿಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ ರಸ್ತೆಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಸ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ 15 ಅಡಿ, 20 ಅಡಿ ಹೀಗಿವೆ. ಇಂಥ ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. Road margin ಬಿಡುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಪರಿಪಾಲಿಸಿಲ್ಲ. Road margin ಎನ್ನುವುದು ಹಾಗಿರಲಿ, ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಮೆಟ್ಟಲುಗಳು ರಸ್ತೆಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ, ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಅಗಲ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೀಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದೇ?

MR. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise and meet after half an hour.

The House adjourned for Recess at Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

(MR. SPEAKER in the Chair)

ಶ್ರೀ. ಹೆಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಂಬಿಸದೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಮಾಡಿರುವುದು ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರೋಡುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಸರಕಾರದವರು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎರ್ರೆಲ್ಲ 50 ಮೆಟ್ಟಲಗಳ ರಸ್ತೆಕೆಲಸ ಆಗಲಿಲ್ಲವೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ವರ್ಷ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬೇಗನೇ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇರಿಗೆಷನ್ನು ಸ್ವೀಮುಗಳು ಎಂದರೆ ಫೈನರ್ ಇರಿಗೆಷನ್ನು ಸ್ವೀಮುಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರ್ಬಾಡನ್ನು ಮಾಡೋಣ.

ಬಜಾರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎನ್ನುವುದು ದೊಡ್ಡದಾದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಪೈಕಿ ಇದೂ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇದು ಸೌತ್ ಕ್ಯಾನರದಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 51,80,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎಸ್ತಿಮೇಟು ಆಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹಳಾಡಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನುಗಳ ನಿರಾವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ನುಮಾರು 5000 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ)

ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 60,80,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಆಗಿದೆ. ಇದು ಸಹ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟರಡ್ಡಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತರಷ್ಟು ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನೇತ್ರಾವತಿ ಬೇಸಿನ್ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಷನ್ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ನು ಒಂದನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಕೆರೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗೋರಿಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗೌಡಗೆರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ. ಅದು ಗಂಡಗೆರೆಯೇ ಏನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ವೆಂಕಟರಡ್ಡಿ.—ಮೂರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದು ದೇವನಂದ್ರದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಅದರಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ಗೊತ್ತು ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ದೇವನಂದ್ರದ್ದು ಆದರೆ, ಬಗ್ಗೆ 1960ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಡೀರ್ಟ್ಮೆಂಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಅಂದಾಜು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರದ ರೀನರ್ಜ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರ ಉತ್ತರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಈಗ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಈಗಿರುವ ಸ್ಟೇಷನ್ ಪವರುಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೂ ಆಲ್ಲದೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ನೀತಿಯೂ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್‌ಕುಲರು ಮುಖಾಂತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪಿಗೆ ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳೂ ಹೇಳಿದರು. ಕಂಬಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರ್ವೆ ಮರಗಳು ನಿಗುತ್ತವೆ, ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಈ ಇಲಾಕೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈಗ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗೆದ್ದು ತನ್ನದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಬೇಕಾದ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ರೈತರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಈ ಸರ್ವೆ ಮರಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹಾಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಗೋರಿಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗೋರಿಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 164 ಜನರು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ವರ್ಷ 158 ಜನರ ಎಸ್ಕಿಮೋಗಳು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಮೂರು-ಮೂರು ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹದಿನೈದು ಜನ ರೈತರು ಕಂಪ್ಲೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಂಪ್ಲೀಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು

ಮೈರಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂಬತ್ತು ಕೇನುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. 31 ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ, ಬಾವಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಲಾ ಒಟ್ಟು ಒಟ್ಟು 5,50,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್-ರಾಜಯ್ಯನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮುಂಚೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಕಾಳೇ ನವಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬದಲಿ ಅವನಾಶಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಮ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅವುಗಳನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಸಿ ನಾಲ್ಕನೆ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೈದರ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಪ್ಪು ಬೇಕು ಎಂದು ಈಗಿಂದಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಇವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಇಲ್ಲಿಗೇಷ್ ಪಂಪು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ 96 ಜನಗಳು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 61 ಎಸ್.ಮೆ.ಟುಗಳು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿವೆ. 9 ನರ್ವಿಸ್ ಆಗಿವೆ. 35 ಜನ ರೈತರು ಕಂಪಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. 25 ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೊಡುವ ತರಬೇತು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 25 ಸಾವಿರದ 503 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ 500 ಎಕರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಸಾಗುವಳಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 6,000 ಎಕರೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಒಟ್ಟು 6,500 ಎಕರೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ 96 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದೆ. ಡೀಟೈಲ್ಡ್ ಇಂವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. 1924ನೇ ಇನವಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಂದ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಚಿಕ್ಕಹೊಳೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಾಗಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸವೂ ಸಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಎಡಗಡೆ ನಾಲೆಯು ಹತ್ತು ಮೈಲಿ ಉದ್ದದ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಬರ್ಚಾಗಿದೆ. 1962ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಒಲಿದ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಚಿಂಡಲ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರವವರು ಅವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಸಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಧಾರವಾಡ, ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಈ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸರ್ಕಾರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅರ್ಜಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅರ್ಜಿ ಬಾರದ ಮೊದಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ತಾಳು ಡೀಟೈಲಾಗಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡದೆ ನೂತ್ನವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟೂ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ? ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾದ ಜವಾಬು ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಆಪಾದನೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಕೇಳಿ. ಇನ್ನೂ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಡ್ಡೆಟ್ ಎಷ್ಟಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ 100ರಲ್ಲಿ 51 ಭಾಗವನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ನಂದಿಯಲ್ಲಿ ತೂರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬಹಳ ತೀಕ್ಷಣವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಪಾಲನ ರೋಪವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಳು ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿರಿ. ತಾಳು ಆಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತನಾಡಿ ನಾನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪೆಂಕಟೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ., ಒಂದೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 50 ಮೈಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು. 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 50 ಮೈಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ 50 ಮೈಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದು ಆಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ 100 ಮೈಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ 50 ಮೈಲಿ ಕೇಳಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮೂರನೇ ಪ್ಲಾನಿನಿಂದ 500 ಮೈಲಿ ಆಗಬೇಕು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಎಂದು ಇರುವುದು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವವರು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಾದುಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಆಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ವೆಸ್ಟ್ ಕೋಸ್ಟ್ ರೋಡು ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—150 ಮೈಲಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬೇಕು, ಅದು ಅವಶ್ಯ ಇದೆ. ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಯ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ದೀಪ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ತಿರುಪತಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೂ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಅದು ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಸೆಂಟರ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಲ್ಲಿ ಬಿದಿರು ಇರುವುದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕಾಗದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಕೈಗೊಂಡು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಂಡಲಿಕಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಅದು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅದರೊಳಗೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಏರಿಯಾ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಏರಿಯಾಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಅಂಡ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ಸಹ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಬಹಳ ಡಿಪ್ಲೊಮಾಟಿಕ್ ಕೊಡಬೇಡಿ ನಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಳುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಗಟ್ಟಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕುಷ್ಟಗಿ, ಕಾತ್ಯಗಿ ರೋಡುಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಗಜೇಂದ್ರಗಡ ಮತ್ತು ಇಲಕರ್ ರೋಡುಗಳ ಕೆಲಸವೂ ಸಹ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡುನೀಡಲು ಸೇರಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಚಾಮಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಪಿಕ್‌ಅಪ್ ಆಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮಾತಾಗಿದೆ.

ಬೋಲೇನ ಹಳ್ಳಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ 1958ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ 65 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟು ಹಣ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು 65, 636 ರೂಪಾಯಿ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ 1960ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೂ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರರಾಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮದಗ ಮೂನು ಕೆರೆ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಶಂಕರರಾಯರು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಲು ಠಾವಣಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಪಿಕಾರಿಪುರ ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಇರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟ ಕೋಡಿಯನ್ನು ಉಠಾವಣಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಮಾವತಿ, ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡದ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹರಕಲಗೂಡು ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗೋಡೆ ಬಿರುಕುಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟೇಗೌಡ.—ಈಗ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಬರದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸ ನೀವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡೋಣ. ಯಾರೂ ಬರದಿದ್ದರೆ ನಾವೇ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಮಾಡಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡರು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಅನಿಸ್ಟಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು-ಸತ್ಯವಂತರಿಗೆ ಇದು ಕಾಲವಲ್ಲ ಎಂಬ ತರಹದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತುಂಬೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಬಾಕಿ ವಿಷಯ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂರಿ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ)

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕರುಂಬಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕಂಬದಕಡದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾರಂಗಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದ ಕಡ, ಹೇಮಾವತಿ ಈ ಮೂರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯಾರಿಗೇ ಅಗಲ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ದಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹಾರಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಕರಾರು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟುವಾತ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Mr. Karumbayya wanted a High power Technical committee to be constituted by the Government of India for an impartial investigation and then to take a final decision in the matter.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—For every project, there will be a mixed committee to advise the Government as to what should be done. ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಂಚಗವಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಜಾಸ್ತಿ; ವರ್ಷಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸೀಸನ್‌ಗೆ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದ್ದುಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸೋಣ. ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸಹ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

4-00 P.M.

ದಾಸಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆರೆಗಳಿವೆ, ಅಲ್ಲಿನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿವರ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ 1957-58 ರಲ್ಲಿ 10 ಲಕ್ಷ 52 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. 1958-59ರಲ್ಲಿ 12 ಲಕ್ಷ 49 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ, 1959-60 ರಲ್ಲಿ 12 ಲಕ್ಷ 78 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ, 1960-61 ರಲ್ಲಿ 19 ಲಕ್ಷ 79 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ, ಸುಮಾರು 1,200 ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ರೆಸ್ತೋರೇಷನ್, ರಿಪೇರಿ ವರ್ಗುರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಪ್ರೊಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿದೆ. 1960ನೆಯ ಜುಲೈನಿಂದ 1961ನೇ ಮಾರ್ಚಿಯವರೆಗೆ 294 ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಿದೆ. ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಏನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಗಾಗ್ಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈಗಿರುವ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೂ

ಮತ್ತು ಹಿಂದಿದ್ದವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿರುವವರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಳಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ದೂರುವುದು ಅಥವಾ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಎರಡೂ ಅಗತ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು, ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ದಾಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ದೇಶದವರೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರೇ, ಅವರಿಗೇನುಬೇಕೋ ಅದೆಲ್ಲಾ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದೆಯೇ ಕೊರತು ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಬೇಡ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಫುಟ್ಟಣ್ಣನವರು 20 ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸ 10-12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದರು, ರಸ್ತೆ ಬಹಳ ಕಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ರಸ್ತೆ ಕಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಮಾತಾಯಿತು. ಜಿಲ್ಲೆ ಶೇಖರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅದನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಆಳತೆ ಮಾಡಿ ಹಣ ಕೊಡುವುದು ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ನಡೆದಿರಬಹುದೇ ಹೊರತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹಳೇ ಕಥೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಹೀಗಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಅನಿಸ್ಟಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಹೆಂಡತಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಟ್ಟೂರು-ತುರುವೇಕೆರೆ ರಸ್ತೆ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಸ್ತೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 45 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ. ಅದರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಕರಾರಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಅಲೈನ್ ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಕರಾರಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ತಕರಾರು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಜಮೀನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. 1960ನೆಯ ಇಸವಿ ಆಖ್ಯೆರಿಗೆ ಸುಮಾರು 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಒಂದು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಚಿಂಪೊರೆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭರ್ತಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪಾಯಿ ಹಾಕಿ ಕಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಕ್ರಾಕ್ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತಿರುವುದು ನಿಜ. ಅದರಿಂದ ಕೂತುಹೋಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಫುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಎರಣ್ಣ ಗಾಡ.—ಆಗಬಹುದು. ಯಾರೋ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಅಲ್ಲಂದ ವಜಾ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸವೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಏನೇನೋ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಯಾರದೋ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇತರರ ಮಾತಿಗೆ ಬೆರೆ ಕೊಡುವುದಾಗಲಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 22 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ.—ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನರಿಯಾದ ರಿಸೀಟ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್‌ಥಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಮಾಡೋಣ. ಮೂರು ಕೋಟಿಗೆ ಸಮಜಾಯಿಸಿ ತರಿಸಿ ರಿಕಣ್ಸ್ಟರ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಗೌಡರು ರಸ್ತೆ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಲೇ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರದ ಕೆಳಗೆ ಜಮಿನು ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ರೈತರ Claim ಗಳೂ ಇನ್ನೂ Settle ಆಗದಿರುವ ವಿಚಾರ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ! ಪುನಃ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನು ಬರ್ಬು ಮಾಡಿಲ್ಲ ? ಇದರ ವಿಚಾರ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಅ ದುಡ್ಡನ್ನು ಬರ್ಬುಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ V. C. Team ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರಿಂದ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನೇಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಮಂತ್ರ ಹಾಕಬೇಡಿ ಕೇವಲ, 100-100 ಮಕ್ಕಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ, ಸ್ಥಳದ ಅನುಕೂಲತೆ, ಅನಾನುಕೂಲತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಲವೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಇಲಾಕಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ರಾಮ ಮಂದಿರ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ 10'×10' ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಥಳದ ವಿದ್ಯಮಾನ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ರಿಫೋರ್ಟನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಆ ರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇದುವರೆಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟುಭಾರಿ ಹಣ ಕೇಳಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಕೆಲಸವೇನು ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯೇನೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನೀವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಒಂದೊಂದು ಮೈನರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೂ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಖಾಸಗಿ ಜನರು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಆ ಸಮಿತಿ ಮುಂದೆ ಯಾರೇ ಖಾಸಗಿ ಜನರು ಬಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಾವದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಮಾಡಿ ಆದಾಯ ಬರದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯವೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಈಗ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ, ಯಾವ್ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಬರುವುದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಿ೦ದೇ ಈಗ ಕಮಿಷನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಯಾವ ಖಾಸಗಿ ಜನರು ಬೇಕಾದರೂ ಬಂದು ಇದರ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಬಹುದು.

ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯವೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಕಡ್ಡಾಯವಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಕಮಿಟಿಯವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕರಾರು ಬಂದು ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಆ ಮೇರೆ ಮೇಜರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಕಮಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀವೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಇಂಡಿಯನ್ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಇದರಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಮಿಟಿಯು ಬಹಳ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಇದೀಗಾರತದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವುದು. ಇದರಿಂದ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

“ಈಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸವಿದೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ, ಆದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೆ” ಹೀಗೆಂದು ಒಂದು ಮಾತು ಬಂದರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಟಾರ್ಗಟ್ ಎಷ್ಟಿತ್ತೋ ಆ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗಿಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯ ಪ್ಲಾನನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಆತುರರಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಆರಿತು ಸ್ಥೂಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಒಟ್ಟು 2300 ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಶೇಕಡ 80 ರಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ”

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಎರಡನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳೂ ಮುಗಿದವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಇದುವರೆಗೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದರೆ ಮೊದಲನೆಯ ಮಾತು ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಆಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ, ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಕೊಡಬಲ್ಲೆ.

ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ 254.2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮುಂಜೂರಾಗಿತ್ತು. 243.5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ New Plan Expenditure ಎಂದು ಹೇಳಿ 171.78 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಗೆ ಟಾರ್ಗಟ್ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು 17,000 ಎಕರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಬಂದಿದೆ. ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 2,60,000 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಎರಡನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ 580.5 ಲಕ್ಷ ಮಂಜೂರಾಯಿತು. 674 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ 42,000 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ತರೀ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಹಾಗೂ ಹಳೆಯ ತರೀ 1,12,000 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬಹುದಾಯಿತು.

ಮೂರನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ 850 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ನಮಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು 50,000 ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತರಬುದು, ಮತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳ ಪೈಕಿ 1,11,000 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೆವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮೈಸೂರ್ ನೀರಾವರಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ target ಎಷ್ಟು, outlay ಎಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—Provision 580,50 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ, expenditure 674 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಎರಡನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ medium and major irrigation works ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗಲಿವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಮೈಸೂರ್ ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ನನ್ನನ್ನು ಗಾಬರಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ನಾನು ಗಾಬರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಗಾಬರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಬಡ್ಡೀನಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—2,200 ಕೆಲಸಗಳು ಮುಗಿದಿವೆ. Physical target ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹಣ ಶೇಕಡ 85 ರಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಎಡನಾಲೆಯಲ್ಲಿ, ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ, ನಾಲ್ಕು ವರೆಗೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆಗಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ತರಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅನುಭವ ಆಪ್ತಾಗಿದ್ದಿರುವುದು. ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಲೋಕಲ್ಯುಸೇಷನ್ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ರೈತರು ಉತ್ಸಾಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಲೋಕಲ್ಯುಸೇಷನ್ ಸ್ಕ್ರೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಜನರು ಆ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಉದ್ದೇಶ ನೇರವೇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವೇನೆಂದರೆ, ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದೊಂದು; ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೀಗಾದರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಎಲ್ಲ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ರೈತರು ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನೀರು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಬರಬೇಕಾದ ಕಂದಾಯ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ unauthorised cultivation ಗೇ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವಾರವೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ರೈತರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯದೆ ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಯಾರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಲು ಹಕ್ಕಿದೆಯೋ, ಯಾರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವರಿಗೇ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಮೈಸೂರ್ ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯಿದೆ. ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ ಬರೆದುಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕಸಾರಿ ರಿವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೋದಾಗ ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ರೈತರ ರುಜು ಆಗಬೇಕೆಂದು

ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯಿದೆ. ರೈತರು ಕೂಡಬೇಕಾದ ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಈ ಮುಚ್ಚುಳಿಕೆ ಬರೆದುಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಎರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಉಪಾಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಚ್ಚುಳಿಕೆ ಬರೆದು ಕೊಡದೆ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಮೈಸೂರ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಭಿವ್ಯದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಉತ್ತರೋತ್ತರ, ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇ ಆಗಬೇಕಾದ ಸಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇರತಕ್ಕ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಖಿಲ ಭಾರತದ ಸರಾಸರಿ ಲೆಕ್ಕದಂತೆ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗಲಿ ಹರ್ಷವಾದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 24 ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಬಂದಿದೆ. ಮದರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಶೇಕಡ 28, ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಇದು ಶೇಕಡ 18, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಕೇವಲ ಶೇಕಡ 6 ಮಾತ್ರ, ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 2 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ತೆರಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಹೇಳುವಾಗ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಾವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗಾರದಿಂದಲೇ ಶೇಕಡ 10 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಎರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಇರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ, ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಎಂದೆಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ದೀರ್ಘವಾದ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಕೊನೆಯಷ್ಟೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸರಾಸರಿಯನ್ನಾದರೂ ಮುಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಬೇಕು. ನುಮಾರು 20 ವರ್ಷ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಶೇಕಡ 23½ ರಷ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ಅರ್ಹವಾದ ಜಮೀನನ್ನು ತೆರಿಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಮಾಡಲು ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. 1980ನೆಯ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಸತತವಾಗಿ ದುಡಿದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ.—ಆಗ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. Then we will be still less than the All-India level.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಎರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ಶೇಕಡ 23.5 ಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೇ ಹಾಗೆ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. 1980 ನೆಯ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಯಾವ ಯಾವ ನಡಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ನೀರು ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕ್ರಮವೆತ್ತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಗುರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಮನವಿಟ್ಟು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇತರರ ಸಮಕ್ಷಮ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ)

4—30 P.M.

ಅದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನಾವು ಕಾವೇರಿ, ಕೃಷ್ಣ, ಗೋದಾವರಿ ನದಿಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ನೀರನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ, ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿಗೆ ಕಾದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಕೃಷ್ಣ, ಗೋದಾವರಿ ದಿನಪೂರ್ಣ ಯಾವ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಬಂದಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಬಲವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲದೆ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದುದು ಬರದಿದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಾದರೂ ಹೋಗಿ ಕ್ಷಿರಾರ್ಧನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. 1980ನೇಯ ಇಸವಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಏನು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪಾಲಿಸಿಯಿದೆಯೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಭದ್ರವಾದ ತಳಹದಿ ಹಾಕುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ, ಹಾರಂಗಿ, ಮಲಪ್ರಭ, ನಾರಾಯಣಪುರ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು, ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಹೊತ್ತಾಗ ಬಹುದು. ಆದರೂ ಸಹ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಏನು ಎರಡು ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ 84 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ, ಮೊದಲನೆ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನೊಳಗೆ 47½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಮಾಡುವಿದೆ. ಇನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ 26 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ 10½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ, ಮೂರನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಕೊಡಗು, ಹಾಸನ, ಮೈಸೂರು ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ದಾರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಲಪ್ರಭ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಈಗ ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜಾಗಿ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತರುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಾರಾಯಣಪುರ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ: 5,33,000 ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎರಡನೆಯ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ 8½ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬರುವುದು. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಫೋರಣ್ ಮತ್ತು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ತಿಂಗಳು 27ನೆಯ ತಾರೀಖು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಂಗಾಂಗಲೇ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭರವಸೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆಯಿಂದ 22,500 ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬರಬಹುದು; ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡನೆಯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದು ನಾಲ್ಕು ಐವೆ: ಬೆಳಗಾವಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹರಿನಾವಾಕ್ಕೆ 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ; ಅದಕ್ಕೆ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮೂರನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಿಜೂರು ಯೋಜನೆಗೆ 51.8 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ 48 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು

ಮೂರನೆಯ ಪ್ಲಾನ್ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಏರ್ಪಾಡಾಗಿವೆ. ಇನ್ನು 'ಬಿ' ಸ್ತರೀಮುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದೆ ಇನ್ನೊಂದು ನಾಲ್ಕು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಬಹುದು. ಈಗ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನೊಳಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಬಜಾಪುರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಬೆಳಕೊಂಡಿಗೆ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಉಚಿತವಾದಿಗೆ 35 ಲಕ್ಷ, 48 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಕರಂಜಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿದರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಇವರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಗುಂಡಲ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಕೋಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ 38 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಸತ್ಯನಾರಾಕ್ಕೆ 52 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಆರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನುಗು, ಭವ್ರ, ತುಂಗಭದ್ರ, ತುಂಗಾ, ಕಪಿಲ ಇವೆ. ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಮಯ ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಥರ್ಡ್ ಫೇಸ್ ಇಯರ್ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನೂ ನೀಲಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ, ಉದ್ದೇಶ ವೇದಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ತಾವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಮದ್ರಾಸಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ.—ಇಡೀಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ.

ಸುಚಾರು ಸಾಕರ್ಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಆಪ್ತರಾಗಿ ಎರಡನೆಯ ಪ್ಲಾನು ಮುಗಿದಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಹೆಜ್ಜೆವರೆ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಶನ್ನುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ 100 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. 170 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೂರನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲಾಗಿದೆ. 13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ, ಒಂಭತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. 100 ಮೈಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರನೆಯ ಪ್ಲಾನ್ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಏನಾದರೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ, ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಎರಡನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಎಂ. ಎಸ್. ಜಿ. ಇರಾಖೆ ಮತ್ತು ಎಫ್. ಯು. ಎಸ್. ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಹ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಷ್ಟು ಚರ್ಚಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರ ಮೇಲಿನ ಭಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಸುಮಾರು ಏಳೂವರೆ ಸಾವಿರ ಮೈಲಿಗಳ ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೇಂಟೆನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ)

ಬರುತ್ತಾರೆ. ವೆಸ್ಟ್‌ವೇಸ್ಟ್ ರೋಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 150 ಮೈಲಿ ಉದ್ದವಾಗಿದೆ, 35 ಅಡಿ ಅಗಲದಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡಲುಸಾಲು ವಿಸ್ತಾರ ಸಾಕಾರ್ಥಕವಾದ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದೆ. ಏಳೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗಂಗೋಳಿ, ಶರಾವತಿ ಮತ್ತು ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಸೇತುವೆಗಳೂ ಸಹ ಸೇರಿ ಏಳೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಇದನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂಚೆಯೇ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಶಯ.

ಹಾಗೇನೇ ಈಗ ಅದಿರನ್ನು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ. ಈಗ ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಐದು ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಾಹನ ಸಾರಿಗೆಗಳ ಅಂದಾಜು ಏನಿತ್ತೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ 186 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಸಹಾಯ ಧನ ದೊರೆತಿದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಾಲಿನ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿರುವ ಸಹಾಯ ಧನ. ಇನ್ನು ಎರಡು ಸಾಲಿನ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡಲು 4 ಕೋಟಿ 27 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜು ಆಗಿದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಹಣವನ್ನು ನೀವು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಚೀಫ್-ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರಿಗೆ ಎರಡು ಸಾಲು ವಾಹನಗಳ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಹೈವೇ ಗಳೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು-ಮದ್ರಾಸ್-4ನೇ ನಂಬರಿನ ಹೈವೇ; ಬೆಂಗಳೂರು-ಪೂನಾ 5ನೇ ನಂಬರಿನ ಹೈವೇ; 7ನೇ ನಂಬರಿನ ಬೀದರ್ ಹೈವೇ; ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ-ಸೋಲಾಪುರ-13ನೇ ನಂಬರಿನ ಹೈವೇ ಈ ಹೈವೇಗಳ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳ ಅಲೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಚಾರ್ಜ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಿರನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ರಸ್ತೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಏನು ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಖರ್ಚಿನಿಂದಲೇ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆ.

ಇನ್ನು ನಾವು ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿರುವ ಕೆಲಸಗಳೆಂದರೆ:—

Sri B. R. SUNTHANKAR.—The Belgaum Sadashiv Road is a State Highway. In previous years amounts were allotted but the work on the road is very slow practically nil.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—It will be taken up and speeded up. For want of contractors, it might have been held up a tittle. It is one of the fine roads. The work will be speeded up and completed.

ಈ ದಿವಸ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ತಯಾರಾಗಿವೆ. ಪುಗರ್‌ಕೇನ್ ಸೆಸ್ ಫಂಡ್ ಅಂತ ಬೇರೆ ಒಂದು ಫಂಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 83 ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳು ಬರುತ್ತೆ. ಈ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯದ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು P.W.D. ನವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಮೊದಲಾದ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 408 ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ 1700 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಟಾರ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 101 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ 8 ಕೋಟಿ

ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆಗ ಬಚಿತವಾಗಿ ಬರ್ಚಾಗಿರುವುದು 9 ಕೋಟಿ 44 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳು. ಈ ಹಿಂದೆ 408 ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಹೊಸ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಮೂರನೇ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ 600 ಮೈಲಿ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಹಾಲಿ ಇದ್ದ 600 ಮೈಲಿಗಳ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಲು 7291 ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. 1922 ಮೈಲಿಗಳನ್ನು ಟಾರ್ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ಇದು 2000 ಮೈಲಿಗಳ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. 84 ಮೈಲಿಗಳಿಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ P.W.D. ಗೆ ಸೇರದೆ ಇದ್ದಂಥ ರಸ್ತೆ ಪೈಕಿ 5255 ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ರಸ್ತೆಯನ್ನು P.W.D. ಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ 5 ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಮೂರನೇ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ 400 ಮೈಲಿ ಹೊಸ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ 760 ಮೈಲಿಗಳ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ, 865 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಗೆ ಟಾರ್ ಹಾಕಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಎರಡು ಮೈಲಿಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗಾಗಿ 1,500 ಮೈಲಿ ಯಷ್ಟು ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ 95 ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನಿನಲ್ಲಿ ಒವರ್ ಮತ್ತು ಅಂಡರ್ 15 ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಈ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪವರ್ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಗತ್ಯವೋ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯೇನೂ ಇರಲಾರದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಅಭಾವ ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇದರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. 1962ರ ವೇಳೆಗೆ ನಮ್ಮ ಶರಾವತಿಯ ವಿದ್ಯುತ್ಪಾದನೆ ಮೊದಲನೆ ಹಂತ ಮುಗಿಯುವ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಬರುತ್ತೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಹಣದ ಶೇಕಡ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತುರಷ್ಟು ಹಣ ಈ ವಿದ್ಯುತ್ಪಾದನೆಗೆ ಬರ್ಚಾಗಿರುತ್ತೆ. ಅಂದರೆ 27½ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಆಗ ಬರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮೂರನೇ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ 69 ಕೋಟಿ 67 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವೆಚ್ಚ ರಾಜ್ಯದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 27.87 ರಷ್ಟಾಗುತ್ತೆ. ಅಂದರೆ ನಂಸ್ಥಾನದ ಒಟ್ಟು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬರ್ಚು ಶೇಕಡ 27.78 ರಷ್ಟಾಗುತ್ತೆ. ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದ ಮೊಬಲಗಿಗಿಂತ 33½ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಹಣದ ಶೇಕಡ 1.2 ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ನಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 40 ಲಕ್ಷ ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ಪವರನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಟಾರ್ಜಿಟಿನ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗದ ಪವರನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ತಮಗಿಲ್ಲ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕೇವಲ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡ)

ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಡರಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ಅಂಶ ಈಗಾಗಲೇ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಈ ಸಿಸ್ಟಂ ಅನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರು ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ವಾರದಲ್ಲಿ ಭಾನುವಾರ ದಿವಸವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ರಜವನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ದಿವಸವನ್ನು ರಜವನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ನಾಲ್ಕುವರೆ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಬೆಳಗಿನ ಎಂಟುವರೆ ಗಂಟೆಯತನಕ ಏಕೆ ಪವರನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಧ್ಯಾಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೋಟ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೂ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಡ್ಯಾಮನ್ನು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲೇನೋ ಧಾರಾವಾಗಿ ನೀರಿರುತ್ತೆ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇರುತ್ತೆ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವಾಯರಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಡಬೇಕಾದ ನೀರು ಬಡಲೇಬೇಕು. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಅಡಚಣೆಗಳೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ವರ್ಷಾದ್ಯಂತವೂ ಈ ಪವರನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಸಿಗೆಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೇಗನೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಫನಾಶಿನಿ, ಮೇಕೇದಾಟು ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಸಹ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೊರೆಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 3 ಬಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 3 ಬಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಮರೇನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಸರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಸರಕಾರದ ಈ ಕಾರ್ಯಮಕ್ಕೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ನೆರವು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡು ಈ ಇರಾಖೆಯ ಮೇಲಿನ ಮೊಬಲಗಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† Sri B. R. SUNSITHANKAR.—I would like to ask one point. In the Government Publication of Mysore Information Bulletin, some figures are given regarding the progress achieved under the Second Plan. According to these figures, it will appear that all the programmes included in the Second Plan could not be completed. For irrigation the original outlay was Rs. 3,299 lakhs and anticipated outlay is only Rs. 2,700 lakhs. Similarly in respect of power, the original outlay is

Rs. 27,120 lakhs while the anticipated outlay is Rs. 2,4039 lakhs. Similarly so in respect of industries, etc. That means there seems to be a gap between the six original outlay fixed and the anticipated outlay. In all it comes to about Rs. 10 crores. So, programmes costing about Rs. 10 crores could not be fulfilled.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH.—It is not correct. That may be an old publication. I have got the latest figures. For major and minor irrigation the allotment in the Second Plan was Rs. 3299.70 lakhs; minor works irrigation works Rs. 580.90 lakhs; power 2749 lakhs communications Rs. 809.42 lakhs.

Sri M. RAMAPPA.—Sir, before you put the Demands to vote, I have a request to make. I have read the rules.

Mr. SPEAKER.—Let him take his seat. I will not allow any person to speak.

Sri M. RAMAPPA.—I am making a

Mr. SPEAKER.—The question is:

“That the sums not exceeding the amounts shown in list of Demands for grants for the year 1961-62 circulated to the members be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962 in respect of Demands Nos. 9, 10, 29, 42, 46, 47, 48, 50, 51, 52 and 53.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—I will apply guillotin with reference to the other Demands and put the same to vote.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Sir, the House usually sits till 6 o' clock what is this unusual thing?

Mr. SPEAKER.—Please read the rule.

“.....at five o' clock or at the hour fixed for the.....”

Sri J. B. MALLARADHYA.—Have you fixed the time?

Mr. SPEAKER.—In the first instance I should have put the demands....

Sri J. B. MALLARADHYA.—Have you fixed 5 o' clock?

Mr. SPEAKER.—I have not. I will put the Demand.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Then, it is not five o' clock I am telling you that.....

Mr. SPEAKER.—It is 5 o' clock the question is:

“That the sums not exceeding the amounts shown in the list of demands for grants for the year 1961-62 circulated to the members be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year

(Mr. SPEAKER)

for the period ending 31st day of March 1962 in respect of Demands Nos. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 13, 14, 18, 19, 27, 27A, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40A, 44, 45, 49, 49A, 54, 55, 56, 57, and 58.”

The motion was adopted.

[As directed by the Chair, the motions for demands for Grants which were adopted by the House are reproduced below:—]

DEMAND NO. 1.—TAXES ON INCOME OTHER THAN CORPORATION TAX.

4. *Taxes on Income other than Corporation Tax.*

“That a sum not exceeding Rs. 2,32,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Taxes on Income other than Corporation Tax’.”

DEMAND NO. 2.—LAND REVENUE.

7. *Land Revenue.*

“That a sum not exceeding Rs. 3,94,04,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Land Revenue’.”

DEMAND NO. 3.—STATE EXCISE.

8. *State Excise Duties.*

“That a sum not exceeding Rs. 24,69,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘State Excise’.”

DEMAND NO. 4.—STAMPS.

9. *Stamps.*

“That a sum not exceeding Rs. 3,83,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Stamps’.”

DEMAND NO. 6.—REGISTRATION.

11. *Registration.*

“That a sum not exceeding Rs. 16,30,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Registration’.”

DEMAND No. 7.—MOTOR VEHICLES ACTS—ADMINISTRATION.

12. *Taxes on Vehicles.*

“That a sum not exceeding Rs. 14,40,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Taxes on Vehicles’.”

DEMAND No. 8.—OTHER TAXES—ADMINISTRATION.

13. *Other Taxes and Duties.*

“That a sum not exceeding Rs. 71,28,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Other Taxes and Duties’.”

DEMAND No. 9.—INTEREST ON IRRIGATION WORKS (COMMERCIAL.)

17. *Interest on Irrigation Works (Commercial)*

“That a sum not exceeding Rs. 2,10,08,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Interest on Irrigation Works (Commercial)’.”

DEMAND No. 10.—IRRIGATION.

18. *Other Revenue Expenditure financed from Ordinary Revenues.*

“That a sum not exceeding Rs. 1,35,86,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Other Revenue expenditure financed from Ordinary Revenues’.”

DEMAND No. 13.—GENERAL ADMINISTRATION.

25. *General Administration (Except the sub-major heads B and C)*

“That a sum not exceeding Rs. 2,91,84,700 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962 in respect of ‘General Administration’ (Except the sub-major heads B and C)’.”

(MR. SPEAKER)

DEMAND No. 14.—GENERAL ADMINISTRATION (STATE LEGISLATURE AND ELECTION CHARGES).

25. *General Administration (B. Parliament and the State Legislature and C. Elections).*

“That a sum not exceeding Rs. 50,76,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘General Administration (State Legislature and Election Charges)’.”

DEMAND No. 18.—PORTS AND PILOTAGE.

30. *Ports and Pilotage.*

“That a sum not exceeding Rs. 4,56,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Ports and Pilotage’.”

DEMAND No. 19.—SCIENTIFIC DEPARTMENTS.

36. *Scientific Departments.*

“That a sum not exceeding Rs. 15,82,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Scientific Departments’.”

DEMAND No. 27.—INDUSTRIES INCLUDING SERICULTURE AND CAPITAL OUTLAY ON INDUSTRIAL DEVELOPMENT.

43. *Industries and Supplies & 43-A Capital Outlay on Industrial Development.*

“That a sum not exceeding Rs. 19,72,93,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Industries and Supplies and Capital outlay on Industrial Development’.”

DEMAND No. 27-A.—LABOUR AND EMPLOYMENT.

46. *Labour and Employment Miscellaneous Departments.*

“That a sum not exceeding Rs. 60, 75,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Labour and Employment’.”

DEMAND NO. 28.—MISCELLANEOUS DEPARTMENTS.

47. *Miscellaneous Departments.*

“That a sum not exceeding Rs. 69,36,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Miscellaneous Departments’.”

DEMAND NO. 29.—CIVIL WORKS.

50. *Civil Works*

“That a sum not exceeding Rs. 14,70,84,400 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Civil Works’.”

DEMAND NO. 32.—FAMINE.

54. *Famine*

“That a sum not exceeding Rs. 67,37,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Famine.’”

DEMAND NO. 33.—TERRITORIAL AND POLITICAL PENSIONS.

54.-A. *Territorial and Political Pensions.*

“That a sum not exceeding Rs. 2,21,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Territorial and Political Pensions’.”

DEMAND NO. 34.—PRIVY PURSES AND ALLOWANCES.

54.-B. *Privy Purses and Allowances of Indian Rulers.*

“That a sum not exceeding Rs. 49,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Privy Purses and Allowances of Indian Rulers’.”

DEMAND NO. 35.—SUPERANNUATION ALLOWANCES AND PENSIONS.

55. *Superannuation Allowances and Pensions*

“That a sum not exceeding Rs. 2,17,06,100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Superannuation Allowances and Pensions’.”

(Mr. SPEAKER)

DEMAND No. 36.—COMMUTATION OF PENSIONS.

55-A. *Commutation of Pensions financed from Ordinary Revenues.*

"That a sum not exceeding Rs. 3,56,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day 1962, in respect of 'Commutation of Pensions Financed from Ordinary Revenues'."

DEMAND No. 37.—STATIONERY AND PRINTING.

56. *Stationery and Printing*

"That a sum not exceeding Rs. 69,09,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of 'Stationery and Printing'."

DEMAND No. 38.—MISCELLANEOUS.

57. *Miscellaneous.*

"That a sum not exceeding Rs. 1,37,44,800 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of 'Miscellaneous'."

DEMAND No. 40-A.—MISCELLANEOUS CONTRIBUTIONS AND ASSIGNMENTS.

62-B. *Other Miscellaneous Contributions and Assignments.*

"That a sum not exceeding Rs. 59,35,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of 'Miscellaneous Contributions and Assignments'."

DEMAND No. 42.—WORKING EXPENSES—IRRIGATION
WORKS—COMMERCIAL.

XVII. *I.N.E. & D. Works (Commercial)—Working Expenses.*

"That a sum not exceeding Rs. 1,06,62,600 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of 'I.N.E. & D. Works (Commercial)—Working Expenses'."

DEMAND NO. 44.—ROAD AND WATER TRANSPORT SCHEMES.

*XLVI-A, Receipts from Road and Water Transport
Schemes—Working Expenses.*

“That a sum not exceeding Rs. 7,46,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Receipts from Road and Water Transport Schemes—Working Expenses’.”

DEMAND NO. 45.—COMPENSATION TO ZAMINDARS.

*65. Payment of Compensation to Landholders, etc.,
on the abolition of Zamindari System.*

“That a sum not exceeding Rs. 60,38,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Payment of Compensation to landholders, etc., on the abolition of Zamindari System’.”

DEMAND NO. 46.—CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION (COMMERCIAL).

*68. Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and
Drainage Works (Commercial).*

“That a sum not exceeding Rs. 10,02,33,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Construction of Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial)’.”

DEMAND NO. 47.—IRRIGATION WORKS—NON-COMMERCIAL.

68-A. Construction of I.N.E. and D. Works (Non-Commercial).

“That a sum not exceeding Rs. 87,75,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Construction of I.N.E. and D. Works—(Non-Commercial)’.”

DEMAND NO. 48.—CAPITAL OUTLAY ON
IMPROVEMENT OF PUBLIC HEALTH.*70. Capital Outlay on Improvement of Public Health.*

“That a sum not exceeding Rs. 5,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Capital Outlay on Improvement of Public Health’.”

(MR. SPEAKER)

DEMAND No. 49.—INDUSTRIAL DEVELOPMENT.

72. *Capital Outlay on Industrial Development.*

"That a sum not exceeding Rs. 3,31,47,500 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of 'Capital Outlay on Industrial Development'."

DEMAND No. 49.—A. DEVELOPMENT OF MINOR PORTS.

73. *Capital Outlay on Ports.*

"That a sum not exceeding Rs. 30,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of 'Capital Outlay on Ports'."

DEMAND No. 50.—APPROPRIATION TO IRRIGATION AND POWER DEVELOPMENT FUND,

80-B. *Appropriation to Irrigation and Power Development Fund.*

"That a sum not exceeding Rs. 25,00,000 be granted to the Government to defray the charges that will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1962, in respect of 'Appropriation to Irrigation and Power Development Fund'."

DEMAND No. 51.—CAPITAL OUTLAY ON CIVIL WORKS.

81. *Capital Account of Civil Works outside the Revenue Account.*

"That a sum not exceeding Rs. 6,71,44,200 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of 'Capital Account of Civil Works outside the Revenue Account'."

DEMAND No. 52.—CAPITAL ACCOUNT OF ELECTRICITY SCHEMES OUTSIDE THE REVENUE ACCOUNT.

81.—A. *Capital Outlay on Electricity Schemes.*

"That a sum not exceeding Rs. 11,24,38,200 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of 'Capital Outlay on Electricity Schemes'."

DEMAND No. 53.—CAPITAL ACCOUNT OF OTHER WORKS OUTSIDE
THE REVENUE ACCOUNT.

82. *Capital Account of other Works outside the Revenue Account.*

“That a sum not exceeding Rs. 13,40,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Capital Account of other Works outside the Revenue Account’.”

DEMAND No. 54.—CAPITAL OUTLAY ON ROAD AND WATER
TRANSPORT SCHEMES.

82-B. *Capital Outlay on Road and Water Transport Schemes
outside the Revenue Account.*

“That a sum not exceeding Rs. 51,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Capital Outlay on Road and Water Transport Schemes’.”

DEMAND No. 55.—COMMUTED VALUE OF PENSIONS.

83. *Payments of Commuted Value of Pensions.*

“That a sum not exceeding Rs. 3,56,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Commutation of Pension’.”

DEMAND No. 56.—PAYMENTS TO RETRENCHED PERSONNEL.

85. *Payments to Retrenched Personnel.*

“That a sum not exceeding Rs. 1,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Payments to Retrenched Personnel’.”

DEMAND No. 57.—CAPITAL OUTLAY ON SCHEMES OF
GOVERNMENT TRADING.

85-A. *Capital Outlay on Schemes of Government Trading.*

“That a sum not exceeding Rs. 1,24,46,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Capital Outlay on Schemes of Government Trading’.”

(MR. SPEAKER)

DEMAND No. 58—ADVANCES AND LOANS.

P. Loans and Advances by State Government.

“That a sum not exceeding Rs. 8,23,26,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1962, in respect of ‘Loans and Advances by the State Government’.”

The House will now rise and meet tomorrow at 8-30-A.M.

The House adjourned at Five of the Clock to meet again at Thirty Minutes Past Eight of the Clock on Saturday, the 15th April 1961.
